National Library of Israel

Maariv - מעריב, 15.11.1968, page 16

לא אמרתי כי יש לגרש את הערבים

על פי חז"ל אני אומר: לרוצה לעזוב – כל העזרה, לרוצה להשלים – כל הזכויות, לרוצה להלחם – כל הכבודים. – כאשר קיבלנו את הצהרת בלפור היו לנו בארץ 70 אלף יהודים, ואז דרש וייצמן את ארץ ישראל משתי גדות הירדן!

רפאל כשו

ראיון השבוע עם

ד"ר ישראל שייב – אלדד

אינני יודע למה אשווה את ד"ר ישראל שייב־אלדד: לסמבטיון פו־ער, לסנה בוער, לתותח המטיח בליסטראות־לשון מהוקצעות זהרי־פות, לתער עז וחד שאינו חס ואינו מרחם? אפשר שכל אלה שלובים יחד באישיותו, ומלאות נוגעות בחברתה, ואז ניצתת אותה אש בעיני הפלדה שלו, וה־אדם ממוצע הקומה ובעל בלורית השיבה, הנראה שקט כל כך ומו־בר בדרך כלל בנחת, נהפך לאריה־שואג.

אני: ד"ר אלדד, אתה היית מראשי לח"י. אתה מורה וחוקר תנ"ך בעל מוניטין, ומראשי התנועה למען ארץ־ישראל השלמה. כלום נכון הוא, כי אתה סבור שיש לגרש את הערבים מתחומי ארץ ישראל?

ד"ר אלדד: (משתדל לחבלין) כי ירדע, אינני־נמנה עם האנשים המפח־דים להביע דעתם. אבל מעולם לא אמרתי כי יש לגרש את הערבים מ־ארץ־ישראל!

אני: בכל זאת, כיצד צמח ענין זה?

ד"ר אלדד: פירסמתי מאמר בעתון „החומים הלאומיים", „חזית", ובו הת־וויתי קוים לפתרון בעיית הערבים. מאמר זה הובן לא נכון, ופורש לא נכון.

(בנחת) אני כציוני המטיף ליהודים, אפילו בארצות הרווחה, להעדיף חיים בישראל (מרים קולו) נוטל לעצמי את הזכות המוסרית לייעץ לערבים שאינם רוצים בשלטון ישראל, להגר מפה לאחת ממדינותיהם. מצבם של הערבים טוב לאין ערוך מאשר מצבנו. לערבים יש לפחות 14 מדינות לחיות בהן. לנו יש רק מדינה אחת. (ברגש) אילו היה קיים בית דין עולמי של צדק, אין ספק בלבי שהיה פוסק לטובתנו.

מתוך הנסיון הציוני והיהודי שיש לנו, אנו מוכנים לסייע ביני הער־בים שרוצים לעזוב את א"י בארגון ובכל עזרה כדי לפתור את הבעיה. (נמהר) ברור כי כל ערבי שירצה להישאר כאן — מלוא זכויותיו שמו־רות לו!

זאת ועוד. אנחנו חיים בתקופה שבה חילופי אוכלוסין והעברתם הם דבר רגיל וזכיה. לו הייתי קומוניסט, הייתי מציע את הפתרון הקומוניסטי הפולני בשלזיה, והצ'כי בסודטים. הם גירשו שישה מיליון גרמנים שישבו שם 700 שנה. ופיתחו מדינות אלה יותר משפיתחו הערבים את ארץ־ישראל. הפולנים והצ'כים הסתמכו גם על יסודות היסטוריים וטענו כי אזו־רים אלה היו בעבר חלקי פולין ו־צ'כיה.

שלוש האפשרויות של יהושע

אבל מכיוון שאינני קומוניסט לא אסתמך על ניסוקים כאלה. אני נ־ זאת כציונן, כדי שנציגינו באו"ם יסתמו בו את פיות תובעי זכויות הערבים בקרב הגוש המזרחי.

אבל יש גם תקדימים אחרים. היו חילופי אוכלוסין בפיקוח חבר־הלאו־מים בין תורכיה ויוון, אחרי מלחמת העולם הראשונה. היו חילופי אוכלוסין של 11 מיליון איש בין הודו ופאקיס־טן לפני 15 שנה. וישנו גם תקדים בין פולין ורוסיה, כאשר שניים וחצי מיליון תושבים הוחלפו בין פולין ואוקראינה אחרי מלחמת העולם ה־שניה.

(חושך בכתפיו) אבל לגרש את ה־ערבים בכוח? זה לא בא בהשבון. אחרי ככלות הכל, אני מורה לתנ"ך ואצטט, איפוא, אימרה מן התלמוד שהיא יותר ריאליסטית מן התיאוריות הפולוטיות של ימינו. חז"ל אומרים כי יהושע בן נון שלח שליחים לתור־שבי שבי כנען ודרש מהם שיבחרו בין שלוש אפשרויות: הרוצה לפנות — יפנה; הרוצה להשלים — ישלים; הרוצה להילחם — יילחם.

הגירגשים עזבו. הגבעונים השלימו. ל"א המלכים נלחמו — ונפלו. (כמצ־ היר) על מי זה אני אומר לערבים היום: לרוצה לעזוב — כל העזרה. לרוצה להשלים — כל הזכויות. לרו־צה להילחם — כל הכבודים. כך זה היה אז, וכך זה יכול להיות גם היום.

כל האפשרויות האחרות הן דון־קישוטיות או אוטופיות. (בבוז גמור) יש שכינו אותי פאשיסט. מלה זו כבר יצאה מזמן מתוכנה המהותי ונעשתה למלת־גידוף חסרת משמעות. אני ו־חברי לדאה כבר מחוסנים נגד גידוף זה. כאשר זאב ז'בוטינסקי דרש מדי־נה יהודית, כינוהו אנשי מפלגת „הע־בודה" דהיום „פאשיסט". כאשר תבע צבא יהודי קראו לכך „מיליטאריזם". וכאשר התחלנו במערכה לגירוש ה־בריטים מן הארץ — זה היה „אול־טרה־פאשיזם" בעיניהם.

אני: כאשר אתה אומר שלערבים שיישאר בא"י תהיינה זכויות מל־אות, אתה מתכוון גם לזכות בחירה לכנסת?

ד"ר אלדד: (חיניה וביה) גם בארי־ה"ב מחכה מהגר ואזרח חדש חמש שנים עד שיש לו זכות לבחור. כל זמן שהמצב המתוח בינינו לארצות ערב נמשך, לא הייתי נותן להם זכות בחירה, ואינני דורש מהם לויאליה כפולה.

„סזון טריטוריאלי"

אני: מדוע תקפו דווקא אותך כ־מרכז מפא"י?

ד"ר אלדד: (בזעם) גולדה מאיר לא תקפה אותי. הדברים היו מכוונים למעשה נגד חבריה למפלגה — מדוע הם יושבים אתי בתנועה למען א"י השלמה, כנראה, אולו אצלה נימוקים מדיניים־טוסריים, והיא משתמשת ב־נימוקי סרק כאלה.

(חגיגית) אני מצהיר בזה, כי גולדה מאיר ישבה אתי בחקופת המרי ואמ־רה שאנשי המרי הם פאטריוטים. זה היה לפני קונגרס ציוני, ולפני איזו ועידה בלונדון, והיא ביקשה שנפסיק את הפעולות לזמן מה. אמרתי לה בפירוש: „בזמן הקונגרס הציוני — נפסיק. בעת הוועידה בלונדון — לא נפסיק, בשביל יהודים — כן. בשביל גויים — לא". (בכעס) במבט אחורה, אני יכול לומר היום, כי מה שרוצים חוגים מסוימים לעשות היום, זהו „סזון טריטוריאלי"! אז הם הסגירו את אנשי האצ"ל והלח"י לאויב תמו־רת הבטחות־סרק של רכיונות תמו־ליז, והיום הם מוכנים להסגיר שטחי מולדת תמורת הבטחות סרק.

שאלה: האם אתה סבור כי יימצאו ערבים רבים שיסכימו לעזוב את א"י מרצונם החופשי?

ד"ר אלדד: עובדה היא, שבין 1949—67 עזבו את מערב־הירדן שהיה בידי חוסיין 350 אלף ערבים. מספרים אלה פורסמו ברבת־עמון. עצם עובדת הבריחה מעידה על משהו.

אני מניח שפלחים ואיכרים מושר־שים לא יזזו, אבל הנוער והאינטלי־גנציה יזזו ברגע שיתברר להם כי השטחים יישארו בידי ישראל, ואין סיכויים למלחמת גרילה נגדנו, ואז יתפזרו לארצות ערב, לקנדה, לאוס־טרליה ולאמריקה. (מרים קולו) רצוני להדגיש, כתבר בתנועה למען א"י השלמה חתמתי על סעיף מובלט ב־מצע שלנו הקורא מלוא הזכויות לער־בים בשטחים הנשלטים ע"י ישראל. על זה חתמתי, ועל כך אני מוכן לחזור ולחתום, בכל רגע.

„הטיעון הדימוגרפי — גזעני"

אני: מה דעתך על הוויכוח המת־נהל בימים האחרונים בין פנחס ספיר ומשה דיין בענין השטחים?

ד"ר אלדד: לנוכח טיעונו המחודש של פנחס ספיר על פחד מרוב ערבי, אני אומר: זהו טיעון גזעני, ואנטי־ציוני ממדרגה ראשונה.

אני: גזעני?

ד"ר אלדד: כן. גזעני. מכיוון ש־הוא נגד שילוב מיעוט בחיי הרוב, כלומר, „אפרטהייד". ודווקא הניצים שבתוכנו, כמו דיין, ואפילו „פאשיסט במרכאות" כמוני, מוכנים להיות עם מיעוט ערבי, גדול, ללא כל חשש.

והטיעון הוא אנטי־ציוני, מפני שעל פי ההגיון הזה, צריך היה להתפקח במדינת ישראל סביב רדינג ד', אזור שבו אנו רוב, דהיינו, „ערב־דיין", למרבה הפאראדוקס, דווקא אנשי מ־פ"ם הדו־לאומיים חוששים גם הם ממיעוט ערבי, ומצטרפים לפ. ספיר.

(בעוצף) כי כדי לטהר את ארץ הנסיגה הכל כשר. הבט, הציונות כולד יסורה היה בעליה יהודית גדולה. ב־שם עליה יהודית, שהיא „ציפור ה־נפש", נלחמו נגד ז'בוטינסקי שדרש הכרזת מדינה. נו, וכאשר קיבלנו את הצהרת בלפור, היו לנו בארץ 70 אלף יהודים. ואז דרש ויצמן את א"י משתי גדות הירדן! (באירוניה) והוא, לירוע, לא היה מן הקיצוניים בציו־נות, אך לא פחד גם מערב ערבי!

וכאשר רקדנו בליל הכרזת האו"ם, היו לנו 45 אחוז ערבים בשטח שהוקצה לנו על גדות הירקון והקישון — ולא פחדנו מהם. וגם אז לא ידענו מאין תבוא עליה. והיום, כשאנחנו 2.5 מיליון יהודים, רוצים לסגת בגלל מוק של מיעוט ערבי!

לגבי גולדה מאיר ופנחס ספיר, יש עניין רב. במסמך משנת 1932, כאשר היינו כאן 180 אלף יהודים מול 600 אלף ערבים. ואז קם מנהיג ציוני והציע לא פחות ולא יותר מאשר (מרים קולו מאד) להרחיק את הבר־טים מהארץ, ולהשליט בא"י דיקט־טורה של מיעוט יהודי, שישלוט כאן עד שנהיה רוב!

מי היה האיש? תתפלא מאד. זה היה המפא"יניק הנאמן, ד"ר חיים ארלוזורוב המנוח, והדברים נכתבו על ידו ביוני 1932, שנה לפני הירצחו.

חיים ארלוזורוב הציע תוכנית זאת לפרופ' ויצמן, והוסיף בשולי אגרתו אליו: תוכנית זו נוגדת אמנם הרבה רגשיות שלי, אבל אני מוכן להקריב הכל למען הגשמת הציונות! המכתב מופיע ב„יומן ירושלים", שפורסם ב־שנת 1948, וכנראה, לא לחינם נגנז מכתב זה ענים רבות כל־כך בארכיון ויצמן.

אנשי מפא"י טענו תמיד: „למה לנו לדבר על מדינה? ברגע שנהיה רוב בארץ הזאת — ממילא נהיה מדי־נה!" היום, כאשר אנו רוב בא"י המערבית, יש כאלה הרוצים כי ניסוג — ובשם המדינה!

נגד סיפוח... ע"י חוסיין

(בסערה) דוד הכהן חזר ואמר לא פעם, כי לא יצאנו למלחמה לשם סיפוח, וכיבושים טריטוריאליים. בכך הוא נותן־נימוק בידי אויבי ישראל, הטוענים מלי הרף שאנחנו כובשים; בכך הוא מסייע לאו־תאנט שאמר השבוע, כי בעיית הפליטים לא תיפ־תר, עד שישראל תחזיר להם את בתיהם הכבושים. ואם להמשיך בקו־זה, יותר לי לשאול: האם נכללו לוד ורמלה בהחלטות האו"ם? האם את אלת לא סיפחנו?

כל מי שאומר כי לא יצאנו למלח־מת כיבוש, אין לו שום זכות לשבת בירושלים, ואין זכותן של שכם וחב־רון נופלת במאומה מזכותה של ירוש־לים. ואם הנוצרים והמוסלמים מש־תמשים במקומות הקדושים שלהם כ־נימוק, הרי בשבילנו כל א"י היא מקום קדוש!

שאלה: אתה עדיין תומך במונח סיפוח שטחים?

ד"ר אלדד: התנועה למען א"י השלמה מתנגדת באמת לכל סיפוח. אנחנו לא מספחים. אנחנו שחררנו את הא"ץ!

אבל אנחנו נגד הסיפוח שסיפח עבדאללה — שטחים שלא חוסיין, ולא סבו חלמו אי־פעם שישלטו בהם. העם היהודי, לא פסק מלראות בא"י את מולדתו. אין שום זכר בדת, במסורת ובספרות הערבית כי כאן מולדתם. פרט להר־הבית, שיש לו בשבילם מש־מעות דתית כלשהי. בכל ההיסטוריה של הארץ הזאת לא היתה כאן יחידה לאומית וממלכתית פרט לעם היהודי.

(חדגיש כל מלה ומלה) לכן אני אומר: עם אינו מספח את המולדת של עצמו. הוא משחרר אותה! ה־מלים „מוחזק", „סיפוח", „כיבושים" נאמרות רק בפי מי שאין לו תחושת שיבת ציון. (בחיוך מושחז) אני אומר: מי ששולל את זכותנו המלאה על שכם, יריחו וחברון, הוא קולוניאליסט ואימפריאליסט, מפני שבכך הוא מודה כי זאת ארץ זרה! וכי זכותנו על ת"א ויפו גדולה מזו שיש לנו בחברון ובשכם? אם זכותנו איננה היסטורית, אנו באמת קולוניאליסטים שתפסו שטחים!

כל זאת אני אומר כלפי פנים, כלפי הבטחון העצמי שלנו, כלפי תחושת הצדק העצמית שלנו, כי זהו בסופו של חשבון הדבר הקובע!

(מפוכח) אני יודע כי בשוק המדיני־הבינלאומי נימוקים אלה אינם משכ־נעים. אף על פי כן, היתה זו שגיאה בסיסית ומתנקמת, שמנהיגים יהודיים הכריזו השכם והערב, כי אין עינינו לכיבושים טריטוריאליים.

(ברטט) ארץ ישראל השלמה היא דבר מובן מאליו אצלי. הלא גם הער־בים אינם פוסקים מלדבר על „פלס־טין" השדודה, וזה כולל את תל־אביב. כך שגם מבחינה היסטורית־עקרונית, וגם מבחינה ציונית, וגם מבחינה טכסיסית פראגמאטית, איוולת היא שנציגינו בעולם חוזרים ומדברים על טריטוריה כבושה.

אלה המוכנים להפקיר את שטחי א"י השלמה, חוטאים חטא נוסף: הם אינם מאמינים בעליית המונים של־מעגם הוקמה מדינת ישראל. (באמונה שלמה) אם שואלים אותי כיום: מה יותר ריאלי, שלום־אמת עם הערבים, או עליית־המונים יהודים מרוסיה, אני אומר: עליה מרוסיה.

שאלה: על מה אתה מבסס את דבריך?

ד"ר אלדד: שלום עם הערבים זו סיקציה. לפי שעה הוכיחה המציאות ההיסטורית כי צדק אותו זרם בציונות שהיה פאסימי לגבי גורל היהודים ב־גולה. פאסימי לגבי מגמת השלטון הבריטי, אך אופטימי לגבי יכולת העם היהודי לשחרר את ארצו. בכל החזי־תות האלה, הוכיחה את צדקתה ה־ציונות השלמה, הממלכתית, הצבאית והמשחררת. בדיאגנוזה ובפרוגנוזה שלה.

גבול הנסיגה — הגבול הנוכחי

אני: האם אתה ממשיך להחזיק בקונצפציה של „אף שעל אדמתמ"?

ד"ר אלדד: אני רואה את הגבולות הנוכחיים כפשרה. (בחיוך רחב) אבל, אתה אינך מפחד לשאת את השם בשן? הלא זה שם סיפוחיסטי בתכ־לית!

לגופו של ענין, ישנם גבולות הייעוד שהתורה הבטיחה לישראל — ובימי דוד הגענו אליהם. ישנו גבול הצה־רת בלפור, משני גדות הירדן, לפני שקמה עבר־הירדן, גבול ש־52 אר־מות הסכימו עליו, גבול שהציונות כולה דגלה בו, ומאז כבר הספיקה לויתר על שטחים. (בעצב) הדור ה־אומלל שלנו, האומלל בהשמדה, וה־גדול בהקמת המדינה, בשביל דורנו, הגבול הנוכחי, הוא גבול הנסיגה וה־ויתור.

שאלה: מה דעתך על פעילותו ה־מדינית־בשתונית של משה דיין?

ד"ר אלדד: (בהערכה רבה) אני חושב, כי בקרב המנהיגות הפראג־מאטית, משה דיין הוא הנבון ביותר והטוב ביותר, וכבר אמר אורי צבי גרינברג, „הדעת תופסת את מה ש־תופס הרמיון". דהיינו, בחשבון הסו־פי והארוך, מה שאומר החזון הוא גם הדבר הראציונלי ביותר. מבחינה זו שיחררה מלחמת ששת הימים פק־קי־תנועה רבים במחשבה וברגש אצל אנשים כמו דיין. לפני מלחמת ששת הימים, היו אנשים שהתבישו קצת לדבר על שחרור הארץ, על מולדת שלמה, על גדלות, על שלמות הארץ. הם ראו בזה ענין אמוציונלי, בלתי־ריאלי. בא הכורח החיצוני — ושיחרר פקקים אלה. לא מקרה הוא שסופרים ומשוררים השתחררו ראשונים מפק־קים אלה — וכמו נגאלו בעצמם.

אני אוהב להמשיל כאן את משל הכותל המערבי. רק אחרי שחרורו גילו הארכיאולוגים שהוא עמוק יותר, משמע, גבוה יותר. וזה מה שקרה גם לעם היהודי אחרי מלחמת ששת ה־ימים.

אמרתי, דיין הוא פראגמאטי מאד. ואני מרשה לעצמי לחשוד בו, כי למרות הקליפה הפראגמאטית־החיצו־נית־המעשית שלו, (בחיבה) פ"עם ב־לבו לב יהודי גדול. והוא רוצה מה שרוצים משוררים, וטוב שיש למשור־רים מבצע פראגמאטי כזה.

שאלה: ומה דעתך על שנעשה ב־חברון?

ד"ר אלדד: אגיד לך, פעולת ה־חמורה בחברון היתה ברוכה כפעולה דוחפת לפני מלחמת ששת הימים אמר דיין בכינוס מסוים, שבימינו אין יותר מקום לחלוציות אינדיבידואלית, אלא לחלוציות ממלכתית, וזה רעיון גדול ונכון. אילו היתה ממשלת ישר־ראל תופסת את השעה ההיסטורית הגדולה, והיתה מפעילה חלוציות ממ־לכתית זאת, לא היה צריך לנקוט את הדרך שנקטו החלוצים האינדיבידוא־ליים בחברון. הכרזתו האחרונה של דיין כי חברון, באר־שבע וירושלים הן יחידה גיאוגרפית ממלכתית אחת, נותנת מקום לתקווה כי לפחות באזור זה תהיה חלוציות ממלכתית כזו ש־הוא דיבר עליה.

לפני שנה דיבר דיין על יישות פלשתינאית ואני מבין שהוא ראה בזה דרך לפתרון פנימי של בעיות המיעוט הערבי בתחומי מדינת ישר־ראל. כנראה נוכח לדעת, ש־יישות כזאת אינה קיימת, ואי־אפשר לברוא יש מאין — וגם לא צריך־לי־צור אומה במקום שאיננה.

(נחרץ) זה לא חסר לנו, זה לא היה מעולם ולא יהיה, ואין לנו אינטרסים שיהיה! ערביי א"י הם חלק מכלל הגוף הערבי במזרח התיכון, ויפה אמר דיין לאחד מנכבדי הערבים: „מי שלא רוצה בשלטון ישראל — יארוז את חפציו".

נימוקים הסותרים זה את זה

(נזכר) יש טוענים בעד נסיגה מ־שומרון ויהודה מטעמים דמוגראפיים, למרות שבשל הטעמים ההיסטוריים הם נגד הנסיגה משם. וכאשר אתה שואל צבועים אלה „למה אתה בעד נסיגה מסיני?" הם אומרים שאין לנו שום קשר היסטורי לסיני, במקום שגישה בריאה של עם במצבנו צרי־כה להיות: להישאר ביהודה ובשומ־רון למרות הדמוגראפיה, להישאר ב־סיני למרות ההיסטוריה. שהרי אלה שהם בעד נסיגה משומרון מטעמים דמוגראפיים, צריכים להיות בעד הי־שארות בסיני מפני שיש אין בעיה דמוגראפית.

צביעות נוספת בטיעון של „כיבו־שים טריטוריאליים" מתגלה בפרשת רמת הגולן. גם הגולן הוא בגדר כי־בוש טריטוריאלי. ובכן, למה לא רו־צים לסגת משם?

אומרים: „טעמים בטחוניים". אנשי בטחון מוסמכים ביותר אומרים ש־גבול הסואץ והירדן הם הבטוחים ביו־תר לנו, והנקוצים ביותר מטעמי בט־חון. כלומר, שגם נימוק זה הוא צבוע.

מאחורי הנכונות לסגת משומרון ו־מיהודה מסתתרים גם חסביכים. זהו אטאוויזם של המנדט הבריטי, האה־בה האומללה לבריטניה הועברה אחר־כך לעבדאללה, ומשם לנכדו חוסיין. (בלעג מרירי) בצורת תקוות־סרק על „ערבים טובים" שאפשר להסתדר אתם. אני מקווה, שאין ערבים טובים כאלה, כי זה עלול לעלות לנו ביוקר.

שאלה: מה דעתך על הקו המדיני של אבא אבן?

תשובה: יש אנשים שמאמינים בהם ואף על פי כן לא מאמינים להם. ואני לא מאמין לא בו ולא לו! אמנם, יעקב אבינו חלם את חלום הארץ ה־מובטחת, כאשר שכב ואבן למרא־שותיו. אבל זו היתה אבן מאבני ה־מקום.

אך לאבא אבן מחכה לדעתי תפקיד גדול ומצויין שנשאר במיוחד פנוי בשבילו: נשיא ההסתדרות הציונית! קודם כל זהו תפקיד פחות מסוכן מהתפקיד שהוא ממלא היום. חסרונו העיקרי של אבא אבן מבחינה פולי־טית הוא התבססותו על האו"ם וחול־שתו לאו"ם. אני מבין אוריינטציה על רוסיה, ועל אמריקה — על כוחות של ממש. אבל או"ם זוהי פיקציה. לא היה אסון אילו לא היינו נכנסים לאו"ם או אפילו עזבנו אותו. שוויץ איננה באו"ם, ולא חסר לה דבר.

קריאנו כי השבוע אמר אבא אבן בלונדון, כי אם האו"ם יכשל במזרח התיכון, הוא יישבר. זו סיבה טובה להפסיק את השיחות עם יארינג, כי לנו אין כל סיבה לחזק את האו"ם, שבו יושב דרך קבע רוב עויין לנו.

שאלה: אתה מאמין כי תיתכן נסי־גה מהשטחים?

מנוצחים מכתיבים תנאים למנצחים

אלדד: (סוער) אינני מגיח אפשרות כזאת. אני מקווה שהעם בשלוחותיו השונות ימנע את הדבר, שסופו אסון ותורבן, כי פירושו כניעה ולא שלום.

לגבי הדמגוגיה הרווחת כלפי מושג השלום, (בשקט) השלום דרוש לנו כמו אויר לנשימה. אויר לנשימה הוא תנאי ראשוני לקיום — ולא מטרה. הנשימה היא מטרה — ולא האויר.

היו כאלה שחשבו כי אפשר יהיה לנשום במדינה סביב „רדינג ד'". זה התבדה. מטרות האויב ברורות ביותר. הוא איננו מסתירן, לארשרנו. זו פעם ראשונה בתולדות ימי אדם, שמנצ־חים מכתיבים תנאים למנצחים. אני, בכל אופן, אינני זוכר תקדים כזה.

אם עכשיו יש נטיה בעולם היהודי לעליה, וזהו מה שאמר יגאל אלון אחמול, הרי גם זה פרי מלחמת ששת הימים. כל נסיגה תתפרש כחולשה — ותהיה התלשה. לא רק שהיא תפסיק עליה מארצות הרווחה, היא תגרום מפולת נפשית וירידה המונית.

אני: האם אתה סבור כי ארה"ב לוחצת עלינו לנסיגה?

ד"ר אלדד: אני חושב כי ארה"ב לוחצת עלינו מאד שלא ניסוג מן הסואץ. הישאירותנו שם היא גם לטו־בת המערב. לרוסיה ולארה"ב אינטר־סים בים התיכון, עלינו לנצל אינטר־סים אלה כדי לא לסגת מאזורים ש־ארה"ב מעוניינת בהם. עד היום טרם הופעל עלינו לחץ, (ממורמר) אבל אנו מזמינים בלי הרף לחצים. אני חושב כי בחשבון האורוך ניכסון הוא טוב בשבילנו. רוסיה איננה רוצה במלח־מה, אבל היא נדחקת לכל מקום ש־אפשר.

(חוזר למוטיב העיקרי) עוד לא נש־מע בעולם שמנוצחים יכתיבו למנצ־חים תנאים. משה דיין אמר דבר גדול אחרי מלחמת ששת הימים: אנו מר־גישים את עצמנו טוב מאד במקומות שבהם אנו נמצאים; מי שרוצה שלום, שיטלפן אלינו!

ומה אנו עושים? מטלפנים כל ה־זמן, ומה אנו שומעים באפרכסת? (בהדגשה) צפצוף אחד ארוך!

אין שום סיבה שניחתן לשלום אצל הערבים. על הערבים לבקש שלום מאתנו, ואז אנחנו נכתיב להם תנאים כמקובל בעולם הפוליטי, ואולי נדרוש עוד שטחים.

מדוע לא נתבע את הרי הגלעד, כדי להבטיח את ישובי עמק בית־שאן? מלכותו של חוסיין חלויה בנו. גם הוא זקוק לשלום, ואנחנו היחידים שמסוגלים להבטיח לו את כסאו. ואנו חזקים!

בר מצווה שהלבישו עליו חליפת חתן

מי שאינו מבין זאת, צריך לספר לו על אותם שני יהודים, שהלכו ברחובה של העיירה, ופתאום בא „שייגץ" מולם. אמרו היהודים: „בוא נברח, הלא אנחנו רק שניים"...

בימי הבריטים היינו פה קומץ עם כמה רובים וסטנים — ולא נרתענו. והיום אנחנו שניים וחצי מיליון! דבר אחד ברור, כל נסיגה רק תחציף את אויבינו לדמות שהם חזקים מאתנו.

אני: מה דעתך על „תוכנית אלון"?

ד"ר אלדד: תוכנית אלון היא איוו־לת ואסון. תוכנית אלון פירושה להר־אות לאויב מראש מה אתה מוכן לתת לו, ומה גם כאשר עושה־הפרצלא־ציות הוא אקטיביסט כמו יגאל אלון.

שאלה: יש אומרים, כי גם דוד בן־גוריון, שהוא נץ מטבעו, מצדד בנסיגה?

ד"ר אלדד: (אחרי הרהור) יכול להיות כי מתחת לסף־ההכרה חושש בן־גוריון כי אם אשכול לא יסוג, הוא ייכנס להיסטוריה כמשחרר ארץ־יש־ראל השלמה.

שאלה: האם זה לא היה קצת מוזר בשבילך, כי נתן אלתרמן, בעל ה„טור השביעי", מגן במאמר ב„מעריב" על הטרוריסט ד"ר אלדד מפני זעם חברי מפא"י לשעבר?

ד"ר אלדד: מאמרו של נתן אל־תרמן היה נהדר, אבל הוא לא הגן עלי, אלא על כבוד התנועה למען א"י השלמה, התנועה היחידה בארץ, הרואה את המחר בעין מפוכחת!

(בכאב גדול) מה שקרה לנו הוא זה שהפסקנו להרגיש את מהות הציונות כתנועה המהפכנית של העם היהודי. הלא כל חלוץ שבא הנה לפני 50 שנה האמין כי כל א"י תהיה לעם ישראל — ומה היה להם אז? מלאריה, ידיים ריקות, כמה אקדחים.

(בצעקה כמעט) אנו, עם הכוח ה־כוח העצום שיש לנו, צריכים ממש להתבייש בפניהם, ואני זוקף את זאת על חשבון השובע שלנו. יש אצלנו אנשים קטנים, שארץ־ישראל גדולה מדי בשביל המוח והלב הקטנים שלי־הם. (מחפש במהירות הגדרה מדויקת) זה דומה לבר־מצוה שהלבישו עליו חליפת חתן. ומי שאומר עכשיו כי ארץ ישראל השלמה היא סתם מיתוס, חייב לומר כי גם הרצל וויצמן היו מטורפים בימי הצהרת בלפור!